

Czym jest gruźlica?

Jest chorobą wywołaną przez bakterię zwaną *Mycobacterium tuberculosis*. Gruźlica zwykle dotyczy płuc, ale może również atakować inne części ciała.

Jakie są objawy aktywnej gruźlicy?

Gruźlica rozwija się wolno w organizmie. Objawy mogą się pojawić po kilku miesiącach. Każdy z następujących symptomów może być objawem choroby:

- gorączka i nocne pocenie się,
- kaszel utrzymujący się ponad trzy tygodnie,
- utrata wagi,
- krew w płwocinie (we flegmie) w dowolnym czasie.

Jeśli pojawią się takie objawy, wskazana jest wizyta u lekarza rodzinnego.

Jak rozprzestrzenia się gruźlica?

Prątki gruźlicy zwykle rozprzestrzeniają się w powietrzu. Niektóre osoby cierpiące na gruźlicę płuc mają jej zakaźną odmianę. Oznacza to, że mogą zarazić chorobą innych ludzi. Prątki dostają się do powietrza, kiedy ktoś cierpiący na zakaźną gruźlicę kaszle, kicha, rozmawia lub śpiewa. Zarażenie się gruźlicą zwykle następuje po długotrwałym kontakcie z osobą, która cierpi na jej zakaźną odmianę.

Czy każdy może zarazić się gruźlicą?

Tak, każdy może się zarazić gruźlicą, ale większe ryzyko istnieje w przypadku osób, które mieszkają w tym samym domu, co osoba na nią chora lub które pozostają z taką osobą w bardzo bliskim kontakcie. Choruje tylko mała liczba osób, które wdychały prątki gruźlicy. Do zachorowania może dojść w ciągu kilku miesięcy od momentu kontaktu z tą chorobą lub wiele lat później.

Jaka jest różnica między utajonym zakażeniem gruźlicą a aktywną odmianą tej choroby?

Kiedy prątki gruźlicy po raz pierwszy dostają się do organizmu, powodują utajone zakażenie. Inaczej mówiąc, pozostają one „uśpione”. Brak leczenia oznacza, że utajone zakażenie gruźlicą może się przerodzić w aktywną chorobę.

Utajone zakażenie gruźlicą	Aktywna gruźlica
Prątki gruźlicy pozostają „uśpione” w organizmie. Etap ten może trwać bardzo długo — nawet wiele lat.	Prątki gruźlicy są aktywne i rozprzestrzeniają się. Wyrządzają organizmowi szkodę.
Nie wyglądamy na chorych i nie czujemy się chorzy. Prześwietlenie klatki piersiowej zwykle niczego nie wykazuje.	Zwykle czujemy, że jesteśmy chorzy. Lekarz przeprowadzi specjalne badania, które określą, czy gruźlica wyrządza szkodę naszemu organizmowi.
Nie można zarazić gruźlicą innych ludzi.	Jeżeli prątki gruźlicy znajdują się w płucach, można zarazić nią innych ludzi, kaszląc, kichając, rozmawiając lub śpiewając.
Chorobę leczy się poprzez przyjmowanie jednego lekarstwa przez okres do 9 miesięcy.	Chorobę leczy się poprzez przyjmowanie 3 lub 4 lekarstw przez co najmniej pół roku.

Co to jest ustalanie kontaktów zakaźnych i dlaczego jest to ważne?

Osoby, które miały bliski kontakt z kimś chorym na gruźlicę, mogą same wymagać badań na obecność tej choroby. Jeśli zostaliśmy zidentyfikowani jako osoby, które miały kontakt z gruźlikiem, skontaktuje się z nami Wydział Zdrowia Publicznego (Department of Public Health). Nazywa się to ustalaniem kontaktów zakaźnych. Celem ustalania kontaktów zakaźnych jest powstrzymanie rozprzestrzeniania się gruźlicy i ograniczanie choroby wśród tych, którzy mieli kontakt z gruźlikami.

Jak zdefiniujemy osobę, która miała „kontakt zakaźny” z gruźlicą?

Osoba, która miała „kontakt zakaźny” z gruźlicą to ktoś, kto spędził dużo czasu z osobą chorą na gruźlicę. Każda sytuacja jest inna i będzie oceniana przez Wydział Zdrowia Publicznego.

Co dzieje się po zidentyfikowaniu danej osoby jako kogoś, kto miał „kontakt zakaźny” z gruźlicą?

Taką osobę poprosimy o przyście do punktu ustalania kontaktów zakaźnych z gruźlicą. Może to się odbyć w miejscu pracy lub szkole takiej osoby, ale bardziej prawdopodobne, że odbędzie się w przyszpitalnej poradni klinicznej.

Co się dzieje podczas wizyty, podczas której identyfikuje się kontakt zakaźny z gruźlicą?

Lekarz analizuje kartotekę medyczną i przeprowadza badania. Pierwsze badanie to zwykle test skórny nazywany próbą turbekulinową Mantoux. Wiąże się ona z podaniem małego zastrzyku w ramię. Wyniki takiej próby odczytuje się po 2–3 dniach. Na ich podstawie lekarz decyduje, czy potrzebne są inne badania.

Czy osoba pozostająca w kontakcie z gruźlikiem wymaga leczenia?

- Jeżeli taka osoba cierpi na aktywną gruźlicę, zostanie wysłana do lekarza na odpowiednie leczenie.
- Jeżeli zostanie zdiagnozowane utajone zakażenie gruźlicą, lekarz może zalecić kurację lekami.

Czy można kontynuować swoje normalne codzienne czynności?

Nie ma powodu przerywania jakichkolwiek swoich codziennych czynności. Nawet jeżeli ktoś miał kontakt z osobą chorą na zakaźną odmianę gruźlicy, istnieje jedynie małe ryzyko, że sam na nią zachoruje. Istnieje jeszcze mniejsze ryzyko zachorowania na gruźlicę, która może być przenoszona na innych ludzi. Nie ma potrzeby brania wolnego z pracy lub ze szkoły.

Odpowiedzi na dalsze pytania udzieli lekarz w przychodni klinicznej.

Można również skontaktować się z miejscowym Wydziałem Zdrowia Publicznego pod numerem

Więcej informacji o chorobie dostępnych jest na stronie www.hpsc.ie. Znajdziemy je, wpisując hasło „gruźlica” w wyszukiwarce w prawym górnym rogu ekranu.